

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 28 sierpnia 2013 r. (k. 1-3; data nadania – k. 22), powód Bank (...) S.A. (ówcześnie działający pod (...) Bank (...) S.A.) z siedzibą w W. zażądał zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego M. W.:

- 1) kwoty 48.709,92 zł, wraz z odsetkami umownymi w wysokości 25,35%, nie więcej niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, liczonymi od kwoty 27.652,37 zł za okres od dnia 28 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty,
- 2) zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 21 lutego 2014 r. (k. 26), tut. Sąd nakazał pozwanemu, żeby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zaspokoił roszczenie w całości wraz z kosztami albo w tym terminie wniósł sprzeciw do sądu.

Postanowieniem z dnia 25 lipca 2014 r. (k. 36), Sąd uchylił nakaz zapłaty (art. 502¹ § 1 k.p.c.).

Zarządzeniem z dnia 8 października 2015 r. (k. 69), przewodniczący ustanowił nieznanemu z miejsca pobytu pozwanemu kuratora.

W odpowiedzi na pozew (k. 86-88), pozwany (za którego działała ustanowiona kurator) wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu. Ponadto kurator pozwanego wniosła o przyznanie jej wynagrodzenia).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 kwietnia 2009 r., pozwany M. W., występujący jako kredytobiorca, zawarł z powodem, ówcześnie działającym pod (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W., umowę nr (...) kredytu gotówkowego w złotych. W umowie tej, strony umowy oświadczyły, w szczególności, że:

- bank udziela kredytobiorcy kredytu gotówkowego w kwocie 30.000 zł, na zasadach określonych w umowy (§ 1 umowy),
- kredyt przeznaczony jest na cele konsumpcyjne (§ 2 umowy),
- bank stawia kredyt do dyspozycji kredytobiorcy w dniu 3 kwietnia 2009 r. § 3 ust. 1 umowy),
- kredyt jest oprocentowany w całym okresie kredytowania według stałej rocznej stopy oprocentowania (§ 6 umowy), wynoszącej 16,90% (§ 7 ust. 1 umowy), lecz gdy stopa ta będzie wyższa w okresie kredytowania niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, bank pobiera odsetki naliczone według stopy równej czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP (§ 7 ust. 2 zd. pierwsze umowy),
- kredytobiorca ponosi koszty opłaty za wysłanie wezwań do zapłaty do kredytobiorcy w przypadku niespłacenia w umownym terminie całości lub części wierzytelności z tytułu umowy kredytu – w wysokości 15 zł od każdego wezwania (§ 12 umowy),
- z tytułu udzielonego kredytu, bankowi przysługuje opłata przygotowawcza w wysokości 900 zł, pobierana z kwoty udzielonego kredytu, w dniu jego uruchomienia (§ 10 umowy),
- kredytobiorca zobowiązuje się dokonać całkowitej spłaty kredytu wraz z odsetkami do dnia 3 kwietnia 2014 r. (§ 15 umowy), w równych miesięcznych ratach (kapitał i odsetki) w całym okresie kredytowania, w terminach i kwotach określonych w harmonogramie spłat, który stanowi integralną część umowy (§ 16 umowy),

- bank zastrzega sobie prawo wypowiedzenia umowy, w szczególności w przypadku gdy kredytobiorca nie zapłaci w terminie określonym w umowie pełnych rat kredytu za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim wezwaniu kredytobiorcy do zapłaty zaległych rat lub ich części w terminie nie krótszym, niż 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy (§ 21 ust. 1 pkt 1 umowy), okres wypowiedzenia wynosi 30 dni (§ 21 ust. 2 umowy),

- wszelką korespondencję do kredytobiorcy, bank przesyła na wskazany przez kredytobiorcę adres do korespondencji (§ 22 ust. 1 umowy); kredytobiorca zobowiązany jest do pisemnego powiadamiania banku o każdej zmianie adresu (§ 22 ust. 2 umowy), a dwukrotne awizowanie przesyłki poleconej, zawierającej korespondencję do kredytobiorcy, wysłanej przez bank na ostatni podany przez kredytobiorcę adres, o którym mowa w § 22 ust. 1 umowy, stwarza domniemanie faktyczne możliwości zapoznania się kredytobiorcy z jej treścią (§ 22 ust. 3 umowy),

- w przypadku uchybienia przez kredytobiorcę postanowieniom umowy, dotyczącym zasad i terminów spłaty kredytu, bankowi przysługują z tytułu niespłaconego w terminie kredytu odsetki za opóźnienie spłaty, w wysokości 1,5-krotności rocznej stopy oprocentowania kredytu, określonej w § 7 ust. 1 umowy, nie wyższej niż czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego NBP (§ 25 pkt 1 w zw. z § 26 umowy; odpis umowy – k. 11-14).

Przy zawieraniu umowy, pozwany wylegitymował się dowodem osobistym nr (...) (odpis umowy – k. 11, odpis oświadczenia – k. 15).

W dniu 3 kwietnia 2009 r., powód przelał na rachunek pozwanego kwotę 29. 100 zł tytułem kwoty kredytu, pomniejszonej o opłatę przygotowawczą zgodnie z § 10 umowy stron (odpis wyciągu z rachunku – k. 112).

W dniu 21 września 2009 r., pozwany zgłosił utratę dowodu osobistego nr (...) (okoliczność bezsporna, wskazana twierdzeniem strony pozwanej – k. 130). Pozwany nie złożył wniosku o wydanie nowego dowodu osobistego (wydruk z bazy PESEL – k. 127-127rew.).

Przed dniem 2 grudnia 2009 r., pozwany spłacał powodowi należności z umowy stron. Następnie jednak, doszło do nieuiszczenia przez pozwanego i przeterminowania następujących należności kapitałowych:

- w dniu 3 grudnia 2009 r. – raty w kwocie 354,53 zł,

- w dniu 4 stycznia 2010 r. – raty w kwocie 359,53 zł,

- w dniu 3 lutego 2010 r. – raty w kwocie 364,59 zł,

- w dniu 3 marca 2010 r. – raty w kwocie 369,72 zł,

- w dniu 6 kwietnia 2010 r. – raty w kwocie 374,93 zł,

- w dniu 4 maja 2010 r. – raty w kwocie 380,21 zł,

- w dniu 4 czerwca 2010 r. – raty w kwocie 385,57 zł,

- w dniu 5 lipca 2010 r. – raty w kwocie 391 zł,

- w dniu 3 sierpnia 2010 r. – raty w kwocie 396,50 zł,

- w dniu 3 września 2010 r. – raty w kwocie 402,09 zł,

- w dniu 4 października 2010 r. – raty w kwocie 407,75 zł (wyciąg z rachunku – k. 112-121, w zw. z wydrukiem z komputerowego systemu ewidencji bankowej – k. 122-123).

Pismami, nadanymi do pozwanego przesyłkami poleconymi, w dniach 1 czerwca i 26 lipca 2010 r., powód każdorazowo wezwał pozwanego do zapłaty nieuiszczonych należności z umowy, w terminie 7 dni, pod rygorem wypowiedzenia

umowy kredytu (odpisy pism z potwierdzeniami nadania – k. 104-106, 107-109). W związku z brakiem reakcji pozwanego, pismem przesłanym pozwanemu przesyłką poleconą w dniu 13 września 2010 r., powód oświadczył pozwanemu, że wypowiada umowę kredytu (odpis pisma z potwierdzeniem nadania – k. 110-111).

W związku z wypowiedzeniem umowy, z dniem 29 października 2010 r. stała się wymagalna pozostała część należności głównej, w kwocie 23.465,95 zł (wydruku z komputerowego systemu ewidencji bankowej – k. 123).

Co najmniej od dnia 13 marca 2014 r., pozwany na stałe przebywa w N. (...) Posługuje się paszportem polskim, ważnym do 2024 r. (wydruk z bazy PESEL – k. 127rew.-128).

Z dniem 30 kwietnia 2015 r., powód zmienił firmę (nazwę) na Bank (...) S.A. (okoliczność bezsporna, wskazana twierdzeniem powoda – k. 56).

Powyższy stan faktyczny ustalony został w oparciu o okoliczności bezsporne, a także na podstawie: odpisu umowy (k. 11-14), odpisu oświadczenia (k. 15), odpisów pism z potwierdzeniami nadania (k. 104-111), odpisu wyciągu z rachunku (k. 112-121) w zw. z wydrukiem z komputerowego systemu ewidencji bankowej (k. 122-124), wydruku z bazy PESEL (k. 127-128rew.).

Sąd poczynił następującą ocenę materiału dowodowego:

Zbędne było podjęcie wnioskowanych przez kuratora czynności, zmierzających do ustalenia, czy pozwany nie przebywa w zakładzie karnym na terenie kraju, gdy treść danych w bazie PESEL (k. 128) wskazuje, że w marcu 2014 r. pozwany wyjechał, z zamiarem pobytu stałego, do N. (...) Wobec braku danych o aktualnym adresie pozwanego, za pozwanego działał kurator (art. 143 k.p.c.).

Za chybione uznać należało twierdzenia i wnioski kuratora pozwanego, zmierzające do wykazania, że osoba zaciągająca kredyt jedynie podszyła się pod pozwanego.

Po pierwsze, umowa przy której kredytobiorca wylegitymował się dowodem osobistym nr (...), została zawarta w kwietniu 2009 r. Pozwany zgłosił natomiast utratę wskazanego dowodu osobistego dopiero we wrześniu 2009 r.

Po drugie, należności z umowy kredytu były spłacane aż do grudnia 2009 r., zwłaszcza wpłatami gotówkowymi, dokonywanymi imiennie na nazwisko M. W. (np. k. 117, 119, 120). Zasady doświadczenia życiowego wskazują zaś, że osoba, która bezprawnie zaciągnęłaby kredyt posługując się bezprawnie cudzym dowodem osobistym, po uzyskaniu środków finansowych z tego tytułu nie dokonywałaby powtarzalnych spłat zadłużenia (zwłaszcza na sumę rzędu kilku tysięcy złotych), a wręcz unikałaby jakichkolwiek kontaktów z bankiem.

Równocześnie można domniemywać, że jeśli spłaty zadłużenia dokonywane były w formie gotówkowych wpłat dokonywanych imiennie na nazwisko pozwanego, to spłat tych dokonywał rzeczywiście pozwany, mający też świadomość istnienia zadłużenia z tytułu umowy kredytowej.

Co jednak najważniejsze, na złożonym w odpisie egzemplarzu umowy widnieje podpis pozwanego (k. 14). Inicjatywę dowodową w kierunku ewentualnego podważenia autentyczności podpisu przejawić powinien pozwany (art. 253 zd. pierwsze k.p.c.), czego jednak nie uczynił, w szczególności nie wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu badania pisma ręcznego. W rezultacie, podpis traktować trzeba jak pochodzący od pozwanego.

Wbrew stanowisku kuratora pozwanego, nie można uznać, by wnioski dowodowe, złożone przez powoda przy piśmie z dnia 8 lutego 2016 r., były spóźnione.

Nie sposób racjonalnie wymagać od powoda, by już przy sporządzeniu pozwu a priori przewidywał wszelkie hipotetyczne zarzuty, jakie ewentualnie może podnieść pozwany – i by stosownie do takich przewidywań a priori zgłosił w pozwie wszelkie możliwe dowody. Dopiero zapoznanie się z odpowiedzią na pozew daje powodowi możliwość

identyfikacji, które fakty są sporne i w jakim zakresie należy uzupełnić materiał dowodowy. W rezultacie, można przyjąć, że dowody zgłaszane przez powoda w odpowiedzi na odpowiedź na pozew z reguły nie są spóźnione.

Notabene, skoro ustawodawca wprowadził do procesu cywilnego instytucje: faktów uznanych za przyznane, niewymagających dowodu (art. 230 w zw. z art. 229 k.p.c.), czy też przyjęcia twierdzeń powoda za prawdziwe (art. 339 § 2 k.p.c.), to w zasadzie możliwym jest uzyskanie wyroku zasądzającego nawet bez przedstawienia przez powoda jakichkolwiek dowodów oraz bez postępowania dowodnego, tylko w oparciu o twierdzenia powoda, które nie zostały zaprzeczone i budzą zastrzeżeń. Opisana możliwość jest wyłączona tylko w sytuacjach, wyraźnie przez ustawodawcę wskazanych (np. art. 431 k.p.c., art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, t. jedn.: Dz. U. z 2014 r., poz. 150).

Tym bardziej więc, nie można w niniejszym postępowaniu wymagać od powoda przedstawienia wszystkich dowodów już przy pozwie – i czynić powodowi zarzutów z tego, że przedstawił niektóre dowody dopiero przy „replie” (k. 98-103), bezpośrednio po tym jak zostało ujawnione, które konkretnie twierdzenia pozwu zostały zaprzeczone i wymagają dowodu.

W rezultacie, żaden ze zgłoszonych przez powoda dowodów nie podlegał pominięciu (art. 217 § 2 k.p.c.).

Rację miał kurator pozwanego, że wyciąg z ksiąg bankowych powoda (k. 16'-16'rew.), sporządzony najwyraźniej jedynie na potrzeby tego postępowania, nie jest wystarczającym dowodem i obrazować może co najwyżej pewne subiektywne przekonania powoda o istnieniu długu, a nie obiektywne podstawy istnienia długu.

Inaczej jednak traktować należy wyciąg z rachunku (k. 112-121) i wydruk z komputerowego systemu ewidencji bankowej (k. 122-124), generowane – w zasadzie automatycznie – przez księgowe systemy teleinformatyczne. Podważenie tego typu materiału wymagałoby już przyjęcia założenia, że powodowy bank nierzetelnie prowadzi swą księgowość. Skoro strona pozwana takiego zarzutu nie postawiła (notabene w odniesieniu do banku byłby to zarzut bardzo daleko idący), a już z pewnością nie wykazała, to omawiany materiał nie budzi przekonujących i istotnych zastrzeżeń co do swej wiarygodności.

Z materiału tego wynika, zwłaszcza, wysokość sumy, wpłaconej przez powoda na rachunek pozwanego w wykonaniu zobowiązania powoda z umowy kredytu (z uwzględnieniem obniżenia kwoty wpłaty o opłatę przygotowawczą z § 10 umowy), jak też popadnięcie pozwanego w opóźnienie ze spłatą kolejnych rat kredytowych.

Zaznaczyć należy, że wydruk (k. 122-124) wyraźnie wyodrębnia same należności kapitałowe, sumujące się do kwoty 30.000 zł.

Niewymieniony wyżej materiał nie dostarczył danych co do nowych, istotnych w sprawie faktów.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie, lecz tylko w części.

Podstawowym obowiązkiem kredytobiorcy jest zwrot kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty (art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, t. jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 128).

Kurator pozwanego popadł w sprzeczność, gdy z jednej strony kwestionował zawarcie umowy przez pozwanego, a z drugiej zarzucał nieprawidłowości w wypowiedzeniu umowy. Umowa nieistniejąca lub nieważna nie może przecież zostać skutecznie wypowiedziana.

Niezależnie od tego, zarzuty kuratora są nieprzekonujące.

Jak już wyjaśniono, w świetle zgromadzonego materiału uznać należy, że pozwany złożył podpis na umowie kredytowej i tą drogą zaciągnął zobowiązanie, które zresztą częściowo wypełnił.

Z kolei oświadczenia złożone w imieniu powoda, o zawarciu i wypowiedzeniu umowy, uznać należy – wbrew stanowisku strony pozwanej – za ważne, a to ze względu na dyspozycję art. 97 k.c.

Jeżeli bowiem zakład pracy powierza swojemu pracownikowi stanowisko, z którym wiąże się prowadzenie rokowań i składanie ofert, których wymiana może doprowadzić do zawarcia umowy, to należy uznać, że jest on upoważniony do składania oświadczeń woli w imieniu tego zakładu, w sprawach objętych jego zakresem czynności. Przepis art. 97 k.c. odnosi się do wszystkich osób, które mają faktyczną możliwość dokonywania czynności prawnych w obiektach przedsiębiorstwa i ma zastosowanie zawsze, gdy przedsiębiorstwo nie poinformowało w sposób wyraźny swoich klientów o tym, że konkretne osoby czynne w jego lokalu nie są umocowane do zawierania umów (wyrok SN z dnia 5 grudnia 2003 r., IV CK 286/02, LEX nr 164015).

Przy bieżących transakcjach w ramach zwykłej działalności przedsiębiorstwa nie zawsze można żądać od przedsiębiorcy sprawdzania umocowania osób działających za kontrahenta. Można natomiast oczekiwać nadzoru nad udostępnianiem znajdujących się w lokalu przedsiębiorstwa urządzeń. Z tego punktu widzenia pojęcie usług należy traktować szeroko, przyjmując, że usługami w rozumieniu art. 97 k.c. są czynności prawne mieszczące się w ramach działalności przedsiębiorstwa (por. wyrok SN z dnia 24 lutego 1998 r., I CKN 517/97, LEX nr 307345).

O ile więc powód (przedsiębiorca) udostępnił swym pracownikom np. pieczęcie, których odciski są widoczne na umowie (k. 14) i pismach (k. 105, 110), to musi liczyć się z tym, że pracownicy owi mogą w jego imieniu zawrzeć umowę na podstawie art. 97 k.c. Równocześnie, skoro pieczęcie zawierają oznaczenie konkretnego oddziału banku, to można domniemywać, że pismo zostało sporządzone w tymże oddziale, tj. w lokalu przedsiębiorstwa. Okoliczności tej strona powodowa nie podważyła.

Również zresztą pozwany nie miał w rzeczywistości wątpliwości co do zawarcia umowy, skoro częściowo spłacił wynikające z niej zadłużenie.

Poczynione ustalenia wskazują też, że powód wykonał swoje zobowiązanie z umowy, w przeciwieństwie do pozwanego, wobec którego ziszczyły się określone w § 21 ust. 1 pkt 1 umowy przesłanki jej wypowiedzenia, a w rezultacie postawienia w stan wymagalności niewymagalnej jeszcze części długu, z dniem 29 października 2010 r.

Korespondencję powoda do pozwanego w przedmiocie wezwań do zapłaty po rygorem wypowiedzenia umowy i następnie samego wypowiedzenia (§ 21 ust. 1 pkt 1 umowy) uznać należy za skutecznie doręczoną (§ 22 ust. 1-3 umowy w zw. z art. 61 § 1 zd. pierwsze k.c.).

Częściowo słuszny jest natomiast podniesiony przez stronę pozwaną zarzut przedawnienia.

Termin przedawnienia dochodzonych roszczeń, związanych niewątpliwie z prowadzeniem przez powoda działalności gospodarczej, wynosi trzy lata (art. 118 in fine k.c.). Ze względu na datę wniesienia pozwu, za przedawnione uznać zatem trzeba roszczenia o zapłatę należności głównych, które stały się wymagalne przed dniem 28 sierpnia 2010 r. (oraz o zapłatę wszelkich odsetek od tych należności – uchwała SN skład 7 sędziów z dnia 26 stycznia 2005 r., III CZP 42/04, OSNC nr 9 z 2005 r., poz. 149). W tym zakresie, pozwany może skutecznie uchylić się od zaspokojenia roszczenia (art. 117 § 2 k.c.).

Nieprzedawnione są natomiast:

- rata kapitału w kwocie 402,09 zł, co do której zapłaty pozwany popadł w opóźnienie w dniu 3 września 2010 r.,
- rata kapitału w kwocie 407,75 zł, co do której zapłaty pozwany popadł w opóźnienie w dniu 4 października 2010 r.,
- pozostała część należności kapitałowej, w kwocie 23.465,95 zł, która stała się wymagalna w dniu 29 października 2010 r., na skutek wypowiedzenia umowy,

tj. łącznie należności główne na sumę 24.275,79 zł.

Żądanie pozwu obejmuje też (k. 2, pkt 2 opisu żądania) nieskapitalizowane (doliczone do kwoty żądanej pozwanej, lecz nie poddane oprocentowaniu) odsetki za okres od dnia 3 listopada 2009 r. do dnia 27 czerwca 2013 r.

Jak już wskazano, przedawnione są wszelkie odsetki od należności głównych, wymagalnych przed dniem 28 sierpnia 2010 r. oraz wszelkie należności odsetkowe, które stały się wymagalne przed tą datą.

Zaznaczyć też należy, że stopa umówionych odsetek za opóźnienie (§ 25 pkt 1 w zw. z § 26 umowy) zawsze przekraczała stopę odsetek maksymalnych – i stąd powód może się domagać, za okres opóźnienia, tylko zapłaty odsetek maksymalnych (art. 359 § 2¹ i 2² w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015 r.).

Odsetki (za okres od dnia 28 sierpnia 2010 do dni wymagalności poszczególnych świadczeń głównych – w wysokości jak w § 7 ust. 1 umowy, natomiast za okres od dnia popadnięcia pozwanego w opóźnienie do dnia 27 czerwca 2013 r. – w wysokości maksymalnej), wynoszą:

- dla raty kapitałowej, co do której zapłaty pozwany popadł w opóźnienie w dniu 3 września 2010 r. – kwotę 256,50 zł,
- dla raty kapitałowej, co do której zapłaty pozwany popadł w opóźnienie w dniu 4 października 2010 r. – kwotę 259,03 zł,
- dla pozostałej części zadłużenia kapitałowego, która stała się wymagalna w dniu 29 października 2010 r. – kwotę 14.881,27 zł,

co łącznie daje odsetki na sumę 15.396,80 zł.

Łącznie więc, powodowi przysługuje należność w kwocie 39.672,59 zł.

W granicach żądania pozwu, powód może żądać zapłaty dalszych (za okres od dnia 28 czerwca 2013 r.) odsetek od nieprzedawnionej części kapitału, tj. od kwoty 24.275,79 zł, aczkolwiek tylko w wysokości odsetek maksymalnych (jak już wskazano, umówione odsetki za opóźnienie są wyższe od odsetek maksymalnych).

Jak już sygnalizowano, do dnia 31 grudnia 2015 r. odsetki te odpowiadały czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Wobec zmiany, od dnia 1 stycznia 2016 r., sposobu wyliczania odsetek maksymalnych za opóźnienie, stawkę odsetek za ten okres obwarować dodatkowo należało ograniczeniem, wynikającym z treści art. 481 § 2 k.c. w obowiązującym aktualnie brzmieniu.

Zastrzeżenia wzbudza natomiast żądanie zapłaty kwoty 30 zł tytułem „kosztów upomnień”. (k. 2 pkt 3 opisu żądania).

Zobowiązanie dłużnika do finansowania kosztów prywatnej windykacji, prowadzonej przez wierzyciela, zmierza wyraźnie do obejścia przepisów o postępowaniu egzekucyjnym (pośrednio także rozpoznawczym) i jego kosztach.

To bowiem postępowanie egzekucyjne służy odzyskaniu przez wierzyciela jego należności, naturalnie po uprzednim uzyskaniu stosownego tytułu wykonawczego. O ile natomiast wierzyciel chce podjąć próbę ugodowego załatwienia sprawy, to temu celowi służą: mediacja (art. 183¹ i nast. k.c.) oraz postępowanie pojednawcze (art. 184-186 k.p.c.). (...) windykacja prowadzona jest tymczasem przez wierzyciela jedynie w oparciu o jego wolę i subiektywne przekonanie o istnieniu, wymagalności i wysokości długu.

Regulację § 12 umowy, co do obowiązku uiszczenia przez dłużnika opłat za skierowane przeciw niemu czynności windykacyjne wierzyciela, uznać natomiast trzeba za ukierunkowaną na zwolnienie wierzyciela, w ciężar dłużnika, z ograniczeń co do zakresu zwrotu kosztów, przewidzianych bezwzględnie obowiązującymi przepisami (zwłaszcza art. 770 zd. pierwsze k.p.c. w przypadku postępowania egzekucyjnego, a art. 186 k.p.c. w przypadku postępowania pojednawczego). Przy tym dłużnik, mimo pokrycia kosztów prywatnej windykacji, i tak musiałby ponieść koszty

postępowania egzekucyjnego, mediacji lub postępowania pojednawczego, gdyby wierzyciel takowe koszty poniósł i zasadnie zażądał ich zwrotu.

Skoro zaś regulacja § 12 umowy zmierza do obejścia prawa, to jest nieważna (art. 58 § 3 w zw. z § 1 k.c.).

Co więcej, zobowiązanie dłużnika do pokrywania kosztów nieokreślonej z góry liczby czynności windykacyjnych daje wierzycielowi możliwość praktycznie jednostronnego kształtowania sytuacji prawnej (długu) dłużnika, skoro tylko od wierzyciela zależy, jakie czynności windykacyjne i w jakiej liczbie podejmie. Już zresztą samo oderwanie wysokości opłat od rzeczywistych kosztów czynności windykacyjnych (wysłanie pisemnego wezwania do zapłaty kosztuje z pewnością mniej niż 15 zł) sprawiałoby, że te świadczenia byłyby dla wierzyciela źródłem dodatkowego zarobku.

Oznacza to, że regulacja § 12 umowy jest nieważna również w świetle reguł słuszności (art. 58 § 2 k.c.).

Gdyby zaś nawet regulację tę uznać za ważną, to należy mieć na uwadze, że pozwany zawarł umowę jako konsument (art. 22¹ k.c.).

Przytoczone wyżej argumenty prowadziłyby w tym przypadku do wniosku, że kwestionowane postanowienia umowne kształtują prawa i obowiązki pozwanego w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jej interesy, wobec czego nie wiążą pozwanego (art. 385¹ § 1 zd. pierwsze k.c.).

W rezultacie, pozwanemu nie przysługuje „zwrot kosztów upomnień” – i również w tej części powództwo podlega oddaleniu.

Pozwanemu, na wniosek powoda, ustanowiono kuratora (k. 69), w osobie adw. A. A..

Kuratorowi, na jego wniosek, przyznać należy wynagrodzenie.

Wysokość wynagrodzenia kuratora nie może przekraczać stawek minimalnych przewidzianych przepisami określającymi opłaty za czynności adwokackie (§ 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej, Dz. U. z 2013 r., poz. 1476, dalej zwanego r.w.k.).

Kurator pozwanego podjął szereg różnorodnych czynności w celu ustalenia miejsca pobytu pozwanego (w kraju i za granicą, nie tylko w drodze urzędowej, np. k. 89-93, ale też poprzez internetowe serwisy społecznościowe – k. 94-95), a nadto przedstawił szeroko uargumentowane, merytoryczne stanowisko w sprawie. Przy tak stwierdzonym, wzorowym wywiązaniu się kuratora z jego obowiązków, należało przyznać kuratorowi wynagrodzenie w maksymalnej, dopuszczalnej wysokości, tj. w kwocie 2.400 zł netto (§ 1 ust. 1 r.w.k. w zw. z – ze względu na datę wszczęcia postępowania – § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, t. jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

Wynagrodzenie to podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług, określoną zgodnie ze stawką tego podatku obowiązującą w dniu orzekania o wynagrodzeniu (§ 1 ust. 3 r.w.k.), do łącznej kwoty 2.952 zł brutto.

Koszty, poniesione przez powoda, wynoszą łącznie 7.805 zł i obejmują (art. 98 § 3 w zw. z art. 99 k.p.c.):

- opłatę od pozwu, w kwocie 2.436 zł (przed k. 1),
- uiszczoną i w całości wykorzystaną zaliczkę, w kwocie 2.952 zł (k. 58),
- wynagrodzenie jednego radcy prawnego, będącego pełnomocnikiem powoda, w kwocie 2.400 zł (ze względu na datę wszczęcia postępowania – § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie

opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, t. jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 490),

- wydatek jednego radcy prawnego, w postaci opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, w kwocie 17 zł (k. 19).

Skoro powództwo zostało uwzględnione w nieco ponad 81,4%, to w takim też odsetku, odpowiadającym kwocie 6.357 zł, pozwany powinien zwrócić powodowi wymienione koszty (art. 100 zd. pierwsze k.p.c.).

Wobec powyższego, Sąd orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)